

**กระบวนการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการ
สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
(คปภ.)**

การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการ (Alternative Dispute Resolution by Arbitration) เป็นกระบวนการระงับข้อพิพาทที่คู่พิพาท (Litigant) ตกลงแต่งตั้งบุคคลที่สามเป็นอนุญาโตตุลาการ เพื่อทำการตัดสินชี้ขาดข้อพิพาท ข้อเรียกร้อง ข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นแล้วหรือจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยอนุญาโตตุลาการดังกล่าวจะต้องมีความเป็นกลางและอิสระ มีความรู้ในเรื่องที่พิพาท คู่พิพาทเชื่อถือและยอมรับให้เป็นผู้ชี้ขาดตัดสินข้อพิพาทที่เกิดขึ้น และคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจะมีผลผูกพันให้คู่พิพาทต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้น

การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการ เป็นวิธีการระงับข้อพิพาทที่มีลักษณะพิเศษและเป็นสากล เพราะคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการมีพันธกรณีที่บังคับให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในประเทศภาคีอื่นต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาด โดยประเทศคู่พิพาทดังกล่าวต้องเป็นภาคีตามอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและบังคับของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ค.ศ.1958 (United Nation Conference on International Commercial Arbitration) หรือ New York Convention ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวด้วย

ประเทศไทยได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการ คือ พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 บังคับใช้เป็นฉบับแรก ต่อมาได้มีการยกเลิกกฎหมายฉบับดังกล่าว และให้ใช้พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 ซึ่งมีผลบังคับใช้ถึงปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมพัฒนากำกับดูแลธุรกิจประกันภัยและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชนผู้เอาประกันภัย ได้นำกระบวนการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการมาใช้ในระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการประกันภัย โดยเป็นการระงับข้อพิพาททางแพ่งและพาณิชย์ที่เกี่ยวกับสัญญาประกันภัยระหว่างประชาชนผู้เอาประกันภัย หรือผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาประกันภัย กับบริษัทประกันภัย โดยได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2541 ภายใต้การดำเนินงานของกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ในขณะนั้น โดยมีกฎระเบียบที่บังคับใช้คือ “ข้อบังคับกรมการประกันภัย ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2541 และฉบับที่ 2 พ.ศ.2543” ซึ่งได้ดำเนินการมาจนกระทั่งในปี 2550 มีการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจประกันภัย จาก “กรมการประกันภัย” เป็น “สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย” หรือสำนักงาน คปภ.” จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการ เพื่อให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานและสภาวะการณ์ปัจจุบัน เป็น **ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2551 และฉบับที่ 2 พ.ศ.2553**

ส่วนอนุญาโตตุลาการ ฝ่ายระงับข้อพิพาทและอนุญาโตตุลาการ
สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย